

SELETUSKIRI

maeluministri määruse „Põllumajandusministri 20. jaanuari 2015. a määruse nr 7 „Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord“ muutmine“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (edaspidi *ELÜPS*) § 67 lõike 2 alusel. Maaeluministri määrus kehtestatakse Maaelu arengukava 2014-2020 (edaspidi *MAK*) meetme 6.3 „Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine“ rakendamiseks.

Põllumajandusministri 20. jaanuari 2015. a määruse nr 7 „Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord“ muutmise määrusega (edaspidi *määrus*) tehakse peamiselt vajalikud muudatused tulenevalt elektroonilisele taotlemisele üleminekust. See tähendab, et edaspidi on võimalik toetuse taotlemiseks avaldust esitada vaid läbi Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) kodulehel avatava e-teenuse keskkonna. Teiseks oluliseks muudatuseks on hindamiskriteeriumites valdkondlike eelistuste täiendamine. Valdkondlike eelistuste rakendamisel lisandub eelistus taotlejatele, kes tegutsevad viinamarja- või seakasvatajatena. Kolmandaks olulisemaks muudatuseks on füüsilisest isikust ettevõtjate (edaspidi *FIE*) puhul, kes on käibemaksukohustuslased, taotluste menetlemise raames nende senise müügitulu kajastamist vaatleva dokumendi muutmine. Nimetatud ettevõtjate puhul vaadeldi nende varasemat müügitulu seni tuludeklaratsiooni vorm E (kassapõhist raamatupidamise arvestust pidav FIE puhul) või *PRIA*-le esitatud kasumiaruande (tekkepõhist raamatupidamise arvestust pidav FIE puhul) alusel, kuid alates 2017. aasta 1. jaanuarist toimuvate taotlusvoorude korral vaadeldakse kõigi käibemaksukohustuslasest FIE-de müügitulu käibedeklaratsioonide alusel. Muudatuse eesmärk on rakendada FIE-de puhul, kes on käibemaksukohustuslased, olenemata nende raamatupidamise arvestuse meetodist müügitulu hindamisel võimalikult samaseid tingimusi. Ülejäänud muudatused on oma olemuselt täpsustavad ja selgitavad.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Maaeluministeeriumi maaelu arengu osakonna maaettevõtluse büroo peaspetsialist Eve Salumaa (625 6576, eve.salumaa@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Maaeluministeeriumi õigusosakonna nõunik Jaana Lepik (625 6202, jaana.lepik@agri.ee). Keeleliselt toimetas eelnõu Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Põllumajandusministri 20. jaanuari 2015. a määrust nr 7 „Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord“ muudetakse järgmiselt.

Eelnõu punktis 1 täpsustatakse kehtiva määruse § 2 lõikes 1 sätestatud nõuet põllumajandusliku müügitulu osas. Muudatusega sätestatakse üheselt, et selle paragrahvi mõistes loetakse põllumajandustoodeteks Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisas nimetatud tooteid. Põllumajandustooteteks ei loeta kalandus- ja vesiviljelustootet. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) (edaspidi *määrus nr 1305/2013*) artikli 17 kohaselt antakse toetust põllumajandustootjatele või

põllumajandustootjate rühmadele. Eelnevast tulenevalt peab olema tagatud, et toetust saavad vaid põllumajandusliku tootmisega tegelevad ettevõtjad, kelle müügitulust suurema osa moodustab omatoodetud põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müük. Kalandus- ja vesiviljelustooded ei ole käesoleva määruse mõistes põllumajanduslikud tooted, mistõttu nende toodete müügist saadavat müügitulu ei loeta taotleja omatoodetud põllumajandustoodete ning nende töötlemisel saadud toodete müügist saadud müügituluks. Peamiselt kalandus- ja vesiviljelustooteid tootvatel ettevõtjatel on võimalik toetust saada Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) vahenditest. Omatoodetud põllumajandustoodete töötlemisel saadud tooted ei pea olema Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisas nimetatud tooted.

Eelnõu punktis 2 täiendatakse kehtiva määruse § 3 lõike 1 punkti 5. Nimetatud punkt sätestas seni, et toetust ei saa taotleda taotleja, kelle suhtes on algatatud likvideerimismenetlus või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrot. Käesoleva muudatusega sätestatakse, et toetust ei saa taotleda ka taotleja, kellele on määratud pankrotiseaduse kohaselt ajutine pankrotihaldur. Pankrotiseaduse § 1 lõike 3 alusel on juriidilisest isikust võlgnik maksejõuetu siis, kui võlgniku vara ei kata tema kohustusi ja selline seisund ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine. PRIA kontrollib taotleja või toetuse saaja suhtes ajutise pankrotihalduri või väljakuulutatud pankrotiotsuse olemasolu Eesti Vabariigi ametlikust võrguväljaandest Ametlikud Teadaanded.

Eelnõu punktiga 3 muudetakse kehtiva määruse § 3 lõike 2 sõnastust. Kehtiv sõnastus sätestab, et kui toetust taotleb ettevõtja, kes tegutses taotlemisele vahetult eelnenud majandusaastal peamiselt seakasvatuse valdkonnas ehk sai suurima osa müügitulust seakasvatuse valdkonnas, kuid kes ei plaani jätkata antud valdkonnas tegutsemist, siis ta sai hindamiskriteeriumite alusel hindepunktide kaudu eelistuse. Muudatuse kohaselt ei vaadelda enam antud eelistuse andmisel vastava tegevusala müügitulu olemasolu. Edaspidi saavad seakasvatuse tegevusalal lõpetamisel hindepunkte taotlejad, kes on esitanud enne toetuse taotlemiseks taotluse esitamist PRIAle loomatauditõrje seaduse § 19⁶ lõike 1 punkti 1 kohaselt majandustegevuse teate sigade pidamisega tegelemise kohta. Lisaks peab taotleja olema taotluse esitamise aastal või taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud aastal põllumajandusloomade registri andmetel seakasvatuse tegevusalal tegutsenud. Nimetatud tegevusalal tegutsemist tõendab sigade olemasolu vähemalt ühel nimetatud aastal PRIA põllumajandusloomade registris. Kuna toetuse saaja ei pea enam olema antud eelistuse saamiseks saanud enamikku oma müügitulust seakasvatuse tegevusalast, vaid piisab sigade omamisest, siis vastava eelistuse saamise võimalus laieneb senisest enamatele taotlejatele. Muudatuse eesmärk on tagada hindamiskriteeriumite alusel eelistus kõigile tegelikele seakasvatajatele, kes soovivad sigade Aafrika katku leviku või muude valdkonda puudutavate raskuste tõttu seakasvatusega tegelemist lõpetada ja võimaldada seeläbi neil jätkata muu põllumajandusliku tegevusega.

Loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 5 kohaselt kantakse põllumajandusloomade registrisse loomapidaja esitatud andmed registreerimisele kuuluvate põllumajandusloomade ning selliste loomakasvatushoonete ja -rajatiste ning loomade pidamiseks piiritletud alade kohta, kus tegeletakse loomatauditõrje seaduse § 19⁶ lõikes 1 nimetatud loomade pidamisega.

Hindamiskriteeriumite alusel eelistuse saamiseks peab taotleja kinnitama, et ta ei tegele seakasvatuse tegevusalal vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest. Nimetatud kinnitus tuleb esitada toetuse taotluses.

Eelnõu punktiga 4 muudetakse kehtiva määruse § 4 lõike 2 sõnastust, mille kohaselt laiendatakse mõiste „investeering“ sisu. „Investeeringuks“ loetakse vara, mida saab kasutada

põllumajandustoodete tootmiseks ja töötlemiseks otseselt ning korduvalt. Nimetatud vara peab olema kasutatav kuni kahe aasta möödumiseni arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest. „Investeeringuks“ loetakse põllumajanduslikus tootmises kasutatavad masinad ja seadmed, hooned ja rajatised, inventar ning bioloogiline vara. Materiaalse vara ostmise kuludeks loetakse näiteks tootmishoone või rajatise püstitamiseks, rajamiseks, paigaldamiseks, laiendamiseks või rekonstrueerimiseks (sh renoveerimine ja parendamine) tehtud kulu; toodete tootmiseks kasutatavate statsionaarsete ja mobiilsete masinate ning seadmete ostmiseks tehtud kulu; mitme aastaste taimede ja loomade ostmiseks tehtud kulu ja põllumajandusmaa ostmiseks tehtud kulu. Ka kasutatud masinate ja seadmete ostmine on abikõlblik. Põllumajandusmaa ostmine on abikõlblik, kui see ei moodusta üle 10% tegevuste kogumaksumusest.

Masinate ja seadmete ostmise korral loetakse investeeringu osaks ka vastava masina või seadme toetuse saajani transpordi, paigaldamise ja seadistamise kulu.

Ehitustegevus loetakse „investeeringu“ osaks kui see on tellitud teenusena. Kui taotleja teeb ehitustegevust ise, siis ehitusmaterjali ostu üldjuhul ei loeta „investeeringu“ osaks. Ehitusmaterjali ost loetakse „investeeringu“ osaks juhul kui, kui peale tegevuste elluviimist on tuvastatav ehitusmaterjali taotleja taotluses toodud eesmärgil kasutamine. Ehitustegevusega otseselt seotud kulutused loetakse investeeringu osaks (tehnikarent, transpordikulu, projekteerimise kulud), kuna vastavad kulud moodustavad muude ehituskuludega terviku (seda nii teenuse tellimise kui isehitamise korral).

Vara, mida ei loeta „investeeringuks“, on näiteks maanteetranspordis kasutatavad masinad ja seadmed (v.a traktor ja haagis), loomasööt, väetis, taimekaitsevahendid, ravimid, vitamiinid ja kütus.

Vara korduvaks kasutamiseks loetakse, kui objekt on ette nähtud samal otstarbel mitmekordselt kasutatav. Vara otseseks põllumajanduslike toodete tootmises ja töötlemises kasutamiseks loetakse, kui objekt on ette nähtud kasutamiseks taotleja tootmisprotsessi lahutamatu osana. Näiteks maanteetransport ei ole „investeeringu“ osa, kuna nimetatud objekt ei saa olla otseselt taotleja tootmisprotsessi osa.

Eelnõu punktides 5, 6, 9, 10 ja 11 sätestatud muudatused on seotud toetuse taotluste elektroonilisele taotlemisele üleminekul. See tähendab, et edaspidi toimub toetuse taotlemine vaid PRIA e-teenuste keskkonna kaudu ja e-maili teel või paberil (piirkondlikus büroos) esitatud taotlusi enam vastu ei võeta. Toetuse saamiseks esitab taotleja edaspidi PRIA e-teenuse keskkonna kaudu selleks ettenähtud tähtajal PRIA-le avalduse ja äriplaani (edaspidi koos *taotlus*). Määruse §-s 7 sätestatud taotluse andmekoosseisust lähtuvalt on koostatud elektroonilise taotluse vorm, mida taotleja nimetatud veebikeskkonnas täidab. Toetuse taotlemisel esitatav avaldus ja äriplaan on uues keskkonnas otseselt teineteist täiendavad dokumendid, mis üheskoos moodustavad terviku ehk taotluse. Taotlus peab sisaldama teavet, mille alusel saab kindlaks teha toetuse andmise tingimuste täitmise ja koguda vajalikke statistilisi andmeid, mida saab hiljem kasutada toetusega saavutatavate mõjude kindakstegemiseks. Täiendavate andmete kogumise vajalikkus ja õigus tuleneb komisjoni rakendusmäärusest (EL) nr 808/2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 227, 31.07.2014, lk 18–68), Euroopa Komisjoni poolt koostatud meetme rakendamise juhendmaterjalist ning teistest õigusaktidest.

Kohustus taotlus allkirjastada kaotatakse määrusest ühest küljest seetõttu, et avalduse allkirjastamine edaspidi ei saa toimuda omakäeliselt, kuna taotluseid saab esitada vaid elektrooniliselt. Teisest küljest ei ole vajadust antud olukorda reguleerida täiendavalt määruse

tasandil, kuna taotlusega seonduvad üldnõuded on reguleeritud haldusmenetluse seaduse §-s 14.

Taotluses esitatud andmed peavad olema täielikud ja õiged. Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 79 lõike 4 punkti 3 kohaselt tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus, kui taotluses on esitatud valeandmeid või kui taotleja mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil.

Eelnõu punktis 7 sätestatud muudatus on oma olemuselt normitehniline. Mõiste „valdkond“ asendatakse mõistega „tegevusala“. Mõiste muutmise vajadus tuleneb justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“ lisas 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)“ sätestatud terminoloogiast, kus kasutatakse mõistet „tegevusala“.

Eelnõu punktiga 8 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 7 lõike 1 punkt 7, kuna taotluste menetlemiseks ei ole vajalik vastavat teavet edaspidi taotlejalt küsida. Vastav teave on PRIA-le kättesaadav Põllumajandusameti kaasabil.

Eelnõu punktidega 12 ja 13 sõnastatakse uuesti kehtiva määruse § 9 lõige 2 ning täiendatakse sama paragrahvi lõikega 2¹. Muudatuse eesmärk on rakendada käibemaksukohustuslike FIE-de müügitulu vaatlemisel võimalikult samaseid tingimusi olenemata nende raamatupidamise arvestuse meetodist. Muudatus puudutab peamiselt raamatupidamise seaduse kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidavaid FIE-sid, kes on käibemaksuseaduse § 3 lõigete 1 või 2 tähenduses käibemaksukohustuslased. Kui seni vaadeldi nimetatud ettevõtjate korral müügitulule seatud nõuete täitmist nende tuludeklaratsiooni vormil E olevate andmete alusel, siis edaspidi vaadeldakse antud nõuete täitmist käibedeklaratsioonide (käibemaksuseaduse § 27 tähenduses) alusel. Raamatupidamise toimkonna juhendi nr 10 „Tulu kajastamine“ punktide 9 ja 10 kohaselt ei tohi ettevõtja aruandeperioodi tulu (müügitulu) sisaldada kolmandate isikute tulu (näiteks käibemaks). Tuludeklaratsiooni E vormil olev ettevõtlustulu (müügitulu) sisaldab käibemaksukohustuslasest ettevõtjate müügitulu koos käibemaksuga. Varasemalt ei olnud võimalik taotluste menetlemise raames raamatupidamise seaduse kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidavate FIE-de, kes on käibemaksukohustuslased, müügitulust käibemaksu maha arvestada, kuna PRIA-l puudus taotleja või toetuse saaja poolt tasutud käibemaksu kohta teave. Edaspidi on aga võimalik PRIA-l vastav teave saada Maksu- ja Tolliametist. Raamatupidamise seaduse kohaselt tekkepõhist raamatupidamise arvestust pidavate FIE-de korral, kes on käibemaksuseaduse § 3 lõigete 1 või 2 tähenduses käibemaksukohustuslased, kasutatakse edaspidi samuti käibedeklaratsioonide andmeid, mis aga peaks ühtima nende poolt varem PRIA-le esitatud kasumiaruande andmetega.

Tekkepõhist raamatupidamise arvestust pidavate FIE-de puhul, kes ei ole käibemaksukohustuslased, kasutatakse jätkuvalt PRIA-le esitatud kasumiaruande näitajaid. Eelnõu § 1 punktis 11 tunnistatakse küll bilansi ja kasumiaruande esitamise kohustust puudutav sätte kehtetuks, kuid vastav teave esitatakse edaspidi tekkepõhist raamatupidamise arvestust pidavate FIE-de poolt avaldusel.

Kassapõhist raamatupidamise arvestust pidavate FIE-de jaoks, kes ei ole käibemaksukohustuslikud, eelnõu müügitulu arvestamisel muudatusi kaasa ei too (lähtutakse jätkuvalt tuludeklaratsiooni vormist E).

Järgnev tabel kajastab erinevate ettevõtlusvormide lõikes dokumente, mille alusel toetuse taotleja ja saaja müügitulu määratletakse.

Ettevõtlusvorm	Seni vaadeldud dokument	Vaadeldav dokument alates
-----------------------	--------------------------------	----------------------------------

		2017. aastast
Kassapõhist raamatupidamist pidav FIE, <u>kes on käibemaksukohustuslane</u>	Tuludeklaratsiooni vorm E	Käibedeklaratsioon
Kassapõhist raamatupidamist pidav FIE, <u>kes ei ole käibemaksukohustuslane</u>	Tuludeklaratsiooni vorm E	Tuludeklaratsiooni vorm E
Tekkepõhist raamatupidamist pidav FIE, <u>kes on käibemaksukohustuslane</u>	Kasumiaruanne	Kasumiaruanne (käibedeklaratsioon)
Tekkepõhist raamatupidamist pidav FIE, <u>kes ei ole käibemaksukohustuslane</u>	Kasumiaruanne	Kasumiaruanne
Äriühing	Majandusaasta aruanne	Majandusaasta aruanne

Raamatupidamise seaduse kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidavate füüsilisest isikust ettevõtjate, kes on käibemaksukohustuslased ja taotlesid toetust 2015. või taotlevad toetust 2016. kalendriaastal, puhul vaadeldakse toetuse saajale seatud tulevikuliste müügitulunõuete täitmist toetuse taotlemise hetkel kehtinud määruse redaktsiooni alusel. See tähendab, et kui nimetatud toetuse taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta müügitulu vaadeldi tuludeklaratsiooni vormi E alusel, siis kehtiva määruse § 12 lõike 3 punktis 1 toodud nõude täitmist kontrollitakse samuti tuludeklaratsiooni vormi E andmete alusel.

Kuna tegemist on muudatusega, mis võib muuta toetuse taotlejate nõuetele vastavust (ettevõtte, kelle müügitulu koos käibemaksuga seni ületas lävendnõuded, ei pruugi tulevikus lävendnõuetele enam vastata), siis kavandatud sätted jõustuvad alates 1. jaanuarist 2017. See tähendab, et 2016. a toimivas või toimuvates taotlusvoorudes toimub füüsilisest isikust ettevõtjate müügitulu vaatlemine seni kehtinud korras ehk nende tuludeklaratsiooni vormi E andmete alusel.

Eelnõu punktiga 14 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 10 lõige 2. Muudatus on oma olemuselt normitehniline, kuna edaspidi kasutatakse vastavat sõnastust määruse lisas olevates hindamiskriteeriumites.

Eelnõu punktiga 15 muudetakse kehtiva määruse § 11 lõike 1 sõnastust. Muudatus on oma olemuselt normitehniline, aidates tagada sätte paremat õigusselgust. Muudatusega sõnastatakse selgemalt taotluse rahuldamise otsuse tegemise asjaolud, kui taotluste rahuldamise summa ei ületa toetatava tegevuse rahastamise eelarvet.

Eelnõu punkti 17 kohaselt teeb PRIA taotluse rahuldamise otsuse, taotluse rahuldamata jätmise otsuse või taotluse osalise rahuldamise otsuse senise 70 tööpäeva asemel 50 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast. Muudatus tuleneb sellest, et toetuse menetlemine lüheneb seoses PRIA poolt e-teenuse keskkonna kasutuselevõtmisega.

Eelnõu punkti 18 eesmärgiks on tagada, et toetuse saaja ehk isik, kellele tehakse väljamakse, on jätkusuutlik ettevõtja. Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 79 lõike 4 kohaselt jäetakse taotlus rahuldamata, kui taotleja ei vasta toetuse saamiseks esitatud nõuetele. Kehtestatud nõue täidab EL-i finantshuvide kaitse eesmärki. Kui tegemist on isikuga, kes ei ole kohustusi riigi või EL-i ees täitnud, ei saa teda pidada usaldusväärseks.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 125 lõike 3 punktis d nimetatud suutlikkus hõlmab haldus-, finants- ja toimumissuutlikust, näiteks peab toetuse saaja olema maksevõimeline, kuna see on üheks näitajaks taotleja majandusliku seisuhindamisel. Kui toetuse saajal on maksuvõlad, ei ole õigustatud ka talle täiendavate avalike vahendite eraldamine. Samuti on maksevõimelisus üheks usaldusväärsuse näitajaks. Lisaks ei tohi toetuse saaja saada sama kulu kohta toetust muudest vahenditest ning peab oma majandustegevust kavandama pikaajaliselt. Samuti ei tohi tema suhtes olla algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust.

Eelnõu punkt 19 täiendatakse kehtiva määruse § 12 lõike 3 punkti 5. Nimetatud muudatus on oma olemuselt normitehniline. Muudatusega tagatakse määruse raames sama tegevuse kohta samaste terminite kasutus.

Eelnõu punkt 20 täiendatakse kehtiva määruse § 12 lõike 3 punktiga 8. Müüja (arve esitaja) ega ostja osanik, aktsionär, juhtorgani liige või tulundusühistu liige ei tohi omada osalust teise müüja ettevõttes, äriühingus ega kuuluda teise müüja ettevõtte juhatusse või nõukokku. Nimetatud piiranguga püütakse vältida taotleja ja müüja omavahelisest seotusest tingitud kokkuleppetehinguid ja sellest tulenevat ebatervet konkurentsikeskkonda. Muudatuse eesmärk on tagada toetusraha sihipärane ja mõistlik kasutus.

Eelnõu punktis 21 sätestatud muudatus on seotud asjaoluga, et edaspidi toimub taotluste esitamine vaid läbi PRIA e-teenuse keskkonna. Kuna see tähendab, et taotluste menetlemine läheb elektroonseks, siis nimetatud muudatuse tõttu tuleb toetuse saajatel esitada edaspidi ka tehtud kulutuste aruanne läbi PRIA e-teenuse keskkonna.

Eelnõu punktiga 22 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 13 lõiked 4 - 6. Muudatus jätab kehtivast määrusest välja liisingu kasutamise korral tehtud kulude tõendamiseks sätestatud dokumentide loetelu. Nimetatud dokumentide esitamise kohustus jäetakse ära, kuna menetlustoimingute läbiviimiseks ei ole vastavat teavet vaja. Nimetatud dokumentide loetelu väljavõtmisest hoolimata on käesoleva toetuse kasutamisel lubatud liisingut finantseerimisviisina kasutada. Liisingumakseid, mis on tehtud tegevuse elluviimise perioodil, loetakse endiselt kehtiva määruse § 4 lõikes 2 sätestatud „investeeringu“ osaks. Liisingu kasutamise korral tuleb esitada kuludokumentid samadel tingimustel nagu muude finantseerimisviiside korral, kui ostetakse kehtiva määruse § 4 lõikes 2 sätestatud tingimustele vastav objekt.

Eelnõu punkti 23 alusel kehtestatakse määruse lisa uues sõnastuses.

Hindamiskriteeriumites täpsustatakse tegevusalade põhise eelistuskriteeriumi sõnastust. Lisaks lisandub eelistus kahe tegevusala taotlejatele – viinamarjakasvatuse ja seakasvatuse. Määruse alusel on eelistatud üldjuhul vaid need tegevusalad, kus Eesti isevarustatuse tase ei ole tagatud või tegevusalad, mis pigem sobivad väiksematele ettevõtjatele. Viinamarjakasvatuse lisatakse eelistatavate tegevusalade loetellu, kuna antud valdkonnas ei ole Eesti isevarustatus tagatud.

Seakasvatavad olid aga ka varasemalt hindamiskriteeriumite alusel eelistatud – seda juhul, kui nad kinnitasid taotluses, et nad ei jätkka järgmise viie aasta jooksul tegutsemist seakasvatuse tegevusalal. Nimetatud kujul säilib hindepunktide kaudu eelistuse saamine seakasvatavatele ka edaspidi (vt eelnõu punkti nr 3 selgitust). Uue hindamiskriteeriumina lisanduvad aga hindepunktid neile seakasvatavatele, kes soovivad oma seakasvatuse alast majandustegevust jätkata. Nimetatud hindepunktide lisandumine on vajalik arvestades tegevusala ettevõtjate rasket majanduslikku olukorda ja sigade Aafrika katku levikust tulenevaid piiranguid, et

parandada eeskätt väiksemate ettevõtjate investeerimisvõimekust ja käibevahendite olemasolu. Antud muudatusega on eelistatud hindamiskriteeriumite alusel kõik seakasvatuse tegevusalal tegelevad väikeettevõtjad sõltumata asjaolust, kas plaanitakse oma tegevus seakasvatajana lõpetada või vastavat tegevust jätkata. Seakasvatuse valdkonnas tegevuse jätkamise korral on hindamiskriteeriumite alusel eelistus väiksem võrreldes vastavas valdkonnas tegevuse lõpetamisega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 908/2014 (ELT L 255, 6.08.2014, lk 59 - 124, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses makse- ja muude asutustega, finantsjuhtimisega, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega, kontrollieeskirjadega, tagatistega ja läbipaistvusega, komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT L 227, 31.07.2014, lk 69–124), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469).

4. Määruse mõjud

Muudatus tagab parema õigusselguse põllumajandusministri 20. jaanuari 2015. a määruse nr 7 “Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord” rakendamisel.

Muudatus ühest küljest lihtsustab toetuse taotlemise protseduuri, kuid teisest küljest vähendab toetuse taotlemiseks avalduse esitamise võimalusi (jääb vaid elektrooniline taotlemine). Elektrooniline taotlemine aitab kaasa taotluste kiirema ja ressursitõhusama menetlemissüsteemi rakendamisele, muudatuse tulemusel lüheneb oluliselt taotluste menetlemise aeg. Taotluste efektiivsem menetlemine ja erinevate protsesside lihtsustamine on nii menetlejate ja toetuse saajate huvides.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega täiendavaid kulusid ei kaasne. Taotluste elektroonseks esitamiseks vajaliku süsteemi loomise kulud on kantud Maaelu arengukava 2014-2020 tehnilise abi vahenditest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras, välja arvatud § 1 punktid 12 ja 13, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2017.a.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile, Keskkonnaministeriumile ja Rahandusministeriumile õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise infosüsteemi EIS kaudu ja arvamuse esitamiseks “Maaelu arengukava 2014–2020“ seirekomisjoni liikmetele.

Nimetatud ministeriumid ei ole Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse relement“ § 7 lõike 4 kohaselt ettenähtud tähtjaks eelnõu kooskõlastanud ega jätnud seda põhjendatult kooskõlastamata ja seega loetakse eelnõu Vabariigi Valitsuse reglemendi § 7 lõike 4 kohaselt kooskõlastatuks.

Eelnõu kooskõlastamise ajal esitas oma märkused Eesti Talupidajate Keskliit, kelle ettepanekute kohaselt on seletuskirja punkti 4 täiendatud. Eelnõu on koostatud koostöös PRIAga.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot

Kantsler